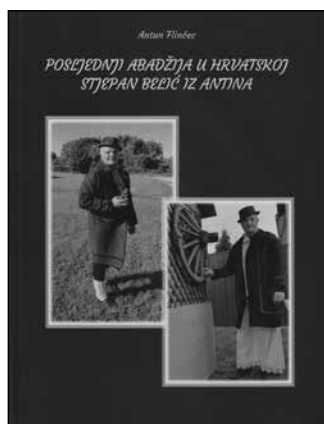

Antun Flinčec

Posljednji abadžija u Hrvatskoj Stjepan Belić iz Antina

CERTIS d. o. o. Cerna, Antin, 2023.

Knjiga predstavlja monografiju o Stjepanu Beliću (1950.) iz Antina, posljednjem „abadžiji” u Hrvatskoj. Abadžije su obrtnici koji su izrađivali odjevne predmete od *abe*, vunene čoha. Nije ih bilo puno, a danas je ostao samo još jedan za kojeg se u Slavoniji zna – Stjepan Belić. Njegov je obrt 2011. upisan kao nematerijalno kulturno dobro Republike Hrvatske.

Flinčec na 162 stranice donosi monografiju obogaćenu vrijednim fotografijama, koja na primjeren način širokoj i raznolikoj publici prikazuje ovaj gotovo zaboravljen zanat, a koji je nekada bio izrazito cijenjen, i njegovog posljednjeg čuvara te koliki je utjecaj imao u stvaranju i očuvanju dijela tradicije.

Autor, koji je već objavio nekoliko knjiga o povijesti i tradiciji Antina, te priprema još nekoliko naslova, ovu knjigu započinje objašnjavanjem samih pojmova *aba*, *abadžija*, *čoha* te drugih pojmova koji se vežu za ovaj zanat i njegove proizvode.

Opisuje abadžijski obrt, izradu *aljina*, *kabanica* i *opaklija*, te uspoređuje brojnost abadžija u Slavoniji nekada, kada su svakodnevno izrađivali ove ogrtače koji su bili sastavni odjevni predmeti boljestojećih obitelji. Autor se potrudio prikupiti podatke o što više *aljina/kabanica* i njihovih vlasnika u Slavoniji, te ih uz fotografije navodi u ovoj monografiji. Nakon tog dijela dio monografije posvećuje Stjepanu Beliću i njegovim *aljinama* i *kabanicama*, koje navodi abecedno po imenima mjesta iz kojih su vlasnici, uz odabrane primjere prigodnih bećaraca. Uspio je prikupiti i prikazati 60 primjeraka *aljina/kabanica* koje je majstor Belić napravio ili restaurirao, a nalaze se u mjestima Antin, Biškupci, Bogdanovci, Bošnjaci, Draž, Drenovci, Đeletovci,

Đurići, Gradište, Gundinci, Ilok, Korod, Lipovac, Osijek, Otok, Požega, Privlaka, Slavonski Brod, Šiškovci, Tordinci, Velika Kopanica, Vinkovci, Vrpolje te Zadar. Nabrojena su 24 mjesta, a da nije radio samo za Slavoniju i Slavonce, dokazuje i jedan primjerak koji se nosi i čuva i u Zadru.

Flinčec donosi i kratke tekstove o onima koji čuvaju ruho, kojima je stalo do toga da se sačuva i koji njeguju običaje i tradiciju, ali i o drugoj skupini pojedinaca koji pokazuju zabrinjavajuću nebrigu za narodno ruho.

Prije kraja monografije autor ističe zasluge Stjepana Belića u organiziranju manifestacije „Zimsko spremanje u Antinu” 1999. godine, koja je za mnoge godine svojega postojanja okupljala zaljubljenike i čuvare narodnoga ruha s ciljem promicanja isključivo zimskog ruha pa donosi i nekoliko crtica o samoj manifestaciji, ali i njezinim pobjednicima u *aljinama*.

Za kraj autor predstavlja selo, sebe i pojašnjava što je ovom monografijom htio postići, a vjerujemo da je uspio u svojem naumu. Predstavio je, kako sam kaže, „ovog izuzetnog majstora i njegova umjetnička djela (...)” te mu umjesto prvotne ideje stvaranja kataloga za olakšavanje poslovanja poklonio knjigu posvećenu njemu, njegovu trudu, ali i cijelom abadžijskom obrtu.

Ivana Dević